

Ultrasonografi Eşliğinde Biri Eski Nonpalpabl Olan İki Implanon®'un Çıkarılması

Ultrasound-Guided Removal of Two Implanon® Rods Which One is Old Nonpalpable: Case Report

Aytekin AYDIN,^a
Murat Gökhan KİNAŞ,^a
Mustafa ÖZTÜRK^a

^aKadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,
Etimesgut Asker Hastanesi, Ankara

Geliş Tarihi/Received: 03.05.2012
Kabul Tarihi/Accepted: 30.10.2012

Yazışma Adresi/Correspondence:
Aytekin AYDIN
Etimesgut Asker Hastanesi,
Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği,
Ankara,
TÜRKİYE/TURKEY
aytekinaydin48@hotmail.com

ÖZET Bu olguda, ultrasonografi eşliğinde nonpalpabl Implanon çubuğun çıkarılması incelendi. Biri eski nonpalpabl olan iki Implanon çubuğu yerleştirilmiş hasta muayene edildi. Eski nonpalpabl Implanon çubuk altı yıl önce yerleştirilmişti. Çıkarılmadığı için üç yıl önce yeni ikinci Implanon çubuk yerleştirilmişti. Yapılan muayenede eski Implanon nonpalpabl, yeni Implanon 3 cm daha laterale yerleştirilmiş ve palpabl idi. Implanonların lokalizasyonu için ultrasonografi yapıldı. Eski Implanon medialde cildin 8-9 mm altında, kasın üstünde gözlemlendi. Yeni Implanon cildin 2-3 mm altında gözlemlendi. Ultrasonografiyle yerleri belirlenen her iki Implanon lokal anesteziyle sorunsuz olarak çıkarıldı. Ultrasonografi eşliğinde nonpalpabl Implanonun lokalizasyonu ve çıkarılması güvenli ve oldukça pratiktir.

Anahtar Kelimeler: 3-keto-dezogestrel; ultrasonografi

ABSTRACT In this case, ultrasound-guided removal of the nonpalpable Implanon rod was explained. The patient with two Implanon rods which one is the old nonpalpable was examined. The old nonpalpable Implanon rod was inserted 6 years ago. The new second Implanon rod was inserted 3 years ago because of the failure to remove of the old Implanon rod. At our examination, the old Implanon was nonpalpable and the new second Implanon that was inserted laterally about 3 cm was palpable. Ultrasound imaging was performed. The old Implanon rod was viewed 8-9 mm deep from the skin. It was located above the muscle. The new Implanon rod was viewed 2-3 mm below the skin. Local anesthesia was performed and two Implanon rods were removed smoothly. Ultrasound-guided localization and removal of the nonpalpable Implanon rod is safe and extremely practical.

Key Words: 3-keto-desogestrel; ultrasonography

Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst 2013;23(1):57-9

Subdermal kontraseptif implantlar modern hormonal kontrasepsiyon yöntemlerinin popüler bir seçeneğidir. Bunun için kullanılan Implanon® yaklaşık 4 cm uzunluğunda, 2 mm kalınlığında elastik silindirik bir çubuktur. Implanon çubuk, toplam 68 mg sentetik progesteron olan Etonorgestrel (ENG) içerir ve günlük 60-70 µg hormon salgılar.¹ Implanon en azından üç yıl gebelikten korur, kontrasepsiyon sağlar. Implanon çubuk üç yıl sonra yerinden çıkarılmalıdır. Implanon ovülasyonu baskılayarak, servikal mukusu yoğunlaştırıp spermilerin geçişini engelleyerek, endometriumu atrofik yaparak gebeliği önler.¹ Implanon baskın olmayan (non dominant) kolun medial yüzüne dirsekten 6-8 cm yukarısına eğitilmiş, deneyimli kişilerce özel bir aparatla subdermal olarak yerleştirilir. Uygun yer-

leştirilmiş İmplanon çubuk genellikle palpe edilebilir. Üç yılın sonunda herhangi bir görüntüleme yöntemine ihtiyaç duyulmadan, cilde yapılan 3-5 mm'lik kesiyle yerinden kolaylıkla çıkarılabilir. İmplanon çubuk radyopak değildir. Bu nedenle X-ray ve BT scan ile görüntülenemez.²

Cildin daha derin tabakalarına yerleştirilmiş, ya da yerleştirildikten sonra cilt altında migrasyon yapmış İmplanon palpe edilemez. Palpe edilemeyen İmplanon çubuk, pratik olarak ancak ultrasonografi (USG) ile görüntülenebilir. Ultrasonografik olarak en uygun optimal görüntü yüksek frekanslı (10-15 MHz) lineer transduserli USG ile elde edilebilir.^{3,4} Nonpalpabl İmplanon çubuğu insersiyon yerinin yakınlarında aramalıdır. Bu bölgede lineer transduserli cihazıyla transvers planda elde edilen görüntüde İmplanon çubuğun 2 mm'lik transvers kesitinin arkasında ortaya çıkan posterior akustik gölge, İmplanon'un tanınmasını sağlar. Bu planda görüntü alındığında prob 90° çevrilerek longitudinal planda İmplanon'un uzun eksenini görüntülenebilir. Ancak longitudinal planda İmplanon'u vizüalize etmek daha zordur.³

Nadiren nonpalpabl İmplanon USG ile lokalize edilemezse, daha kompleks ve daha pahalı bir görüntüleme sistemi olan manyetik rezonans görüntüleme (MRG), en uygun seçenek olacaktır.^{3,5}

OLGU SUNUMU

Hasta 34 yaşında, G6 P3 A1 D2' dir. Biri altı, diğeri üç yıl önce yerleştirilmiş iki İmplanon'u bulunan hasta, İmplanon'ları çıkartmak isteğiyle başvurmuştur. Hastaya kontrasepsiyon amacıyla altı yıl önce sol kolun un medial yüzüne İmplanon yerleştirilmiş. Hasta üç yıl sonra eski İmplanon çubuğu çıkarttırıp yeni İmplanon taktırmak istemiş. Ancak, eski İmplanon çubuk palpe edilememiş. Eski İmplanon'un insersiyon yerine yapılan transvers kesi sonrası cilt altında yapılan aramada İmplanon bulunamamış. Hastanın kontrasepsiyon isteğinin devam etmesi üzerine eski nonpalpabl İmplanon çubuk yerinde bırakılarak, aynı kolun 3 cm daha lateraline yeni ikinci İmplanon çubuk yerleştirilmiş.

Hasta muayene edildi ve bazı tetkikler yapıldı. Hastaya endometrial biyopsi ve vajinal USG yapıldı. Endometrial biyopsi "progesteron etkisinde

atrofik endometrium" olarak rapor edildi. Vajinal USG'de sağ ovarian 35 mm'lik kist izlendi. Hastanın muayenesinde sol kolunun ön medial tarafında, dirsekten 7-8 cm yukarıda transvers 15 mm'lik skar dokusu ve lateralde 2 mm'lik skar dokusu izlendi. Medialdeki skar dokusunun üzerinde ve çevresinde eski birinci İmplanon çubuk palpe edilemedi. Lateraldeki küçük skar dokusunun hemen altında yeni ikinci İmplanon çubuk palpe edildi. Palpe edilemeyen eski İmplanonun yerini tespit etmek için USG görüntülemeye karar verildi. Hastanın sol kolunun ön medial tarafına "General Electric Logic P 5 Premium R3 O2, S. Korea, 2009" marka cihazla 12,0 MHz'lik lineer probula ultrasonik görüntüleme yapıldı. USG'de iki İmplanon çubuk transvers ve longitudinal planda ayrı ayrı izlendi. Ayrıca, iki İmplanon çubuk transvers planda aynı ekranda görüntüldü (Resim 1).

Yeni ikinci İmplanon çubuk cildin 2-3 mm derinliğinde izlendi. Eski birinci nonpalpabl İmplanon çubuk cildin 8-9 mm derinliğinde kasın üzerinde izlendi. İki İmplanon çubuğun transvers kesitleri aynı ekranda görüntülenirken, bu esnada iki İmplanon'un yerleri cilt üzerine işaretlendi. USG ile yerleri belirlenen İmplanon çubukların lokal anesteziyle çıkarılmasına karar verildi. Hastaya durumu ve tedavisiyle ilgili açıklayıcı bilgiler verildi, "bilgilendirilmiş olur" u alındı.

Hastaya kontrasepsiyon amacıyla İmplanon çubukların çıkarılmasından dört hafta önce rahim içi araç (RIA) (TCu-380A) yerleştirildi. Hasta RIA

RESİM 1: İki İmplanon çubuğun transvers kesitlerinin gölgelerinin görüntüleri. İnce ok: Yeni İmplanon, Kalın ok: Eski nonpalpabl İmplanon.

yerleştirildikten dört hafta sonra, gerekli biyokimyasal tetkikler yapılarak kliniğe yatırıldı. Hasta supin pozisyonunda rahat yatarken sol kolu 90° abduksiyona getirildi. Kolun ön yüzündeki işaretli yerlere lokal anestezi yapıldı. Önce lateraldeki yeni palpabl Implanon, cilde yapılan 5 mm'lik kesi yapılarak çıkarıldı. Daha sonra medialdeki 15 mm'lik transvers skar dokusunun ortasından başlayarak kranial tarafa vertikal 15 mm'lik kesi yapıldı. Yapılan vertikal keside, transvers skar dokusuna kranial tarafta yaklaşık 5 mm mesafede, cilt altında 8-9 mm derine ve kas üzerine yerleşmiş eski Implanon çubuk bulundu. Implanon çubuk bulunduğu yerden sorunsuz olarak çıkarıldı (Resim 2).

İki kesi yeri suture edildi. Implanon çubuklarının çıkarılmasından sonra erken ya da geç kompli-

RESİM 2: Eski nonpalpabl ve yeni palpabl Implanonların çıkarılması.

(Renkli hali için Bkz. <http://jinekoloji.turkiyeklinikleri.com/>)

kasyon görülmedi. Implanon çubukların çıkarılmasından 12 hafta sonra, hastanın üç kez adet görüdüğü, menstrüasyon periyodunun düzeldiği ve sol over kistinin kaybolduğu gözlemlendi.

TARTIŞMA

Miadı dolmuş subdermal implantlar çıkarılmalıdır. Miadı dolmasına rağmen çıkarılamayan ve uzun süre cilt altında kalan implantlarla ilgili literatürde yeterli bilgi bulunmamaktadır.

USG eşliğinde nonpalpabl implantların lokalizasyonu yapılarak çıkarma işlemi çeşitli araştırmacılar tarafından başarıyla yapılmıştır.⁶⁻⁸ Ancak, aynı anda iki Implanon çubuğun çıkarılma işlemine literatürde rastlamadık.

Diğer taraftan, son yıllarda üretilmeye başlanan radyopak subdermal implantların çeşitlerinin artması ve kullanımlarının yaygınlaşmasıyla lokalizasyon ve çıkarılmalarında yaşanan zorlukların aşılacağı bir gerçektir.⁹

Biz, miadı dolmasına rağmen çeşitli nedenlerle çıkarılamayan ve yerinde bırakılan Implanon çubukların sonuçlarıyla ilgili daha fazla çalışma yapılması gerektiğine inanıyoruz.

SONUÇ

Bu olguda, USG yardımıyla iki Implanon çubuk lokalize edildi ve lokal anesteziyle buldukları yerden sorunsuz olarak çıkarıldı. USG, yöntemi, nonpalpabl Implanon çubuklar için son derece pratik ve başarılı bir yöntemdir.

KAYNAKLAR

1. Kovalevsky G, Barnhart K. Norplant and other implantable contraceptives. *Clin Obstet Gynecol* 2001;44(1):92-100.
2. Lantz A, Nocher JL, Pasquale S, Siegel RL. Ultrasound characteristics of subdermally implanted implanon contraceptive rods. *Contraception* 1997;56(5):323-7.
3. Shulman LP, Gabriel H. Management and localization strategies for the nonpalpable implanon rod. *Contraception* 2006;73(4):325-30.
4. James P, Trener J. Ultrasound localisation and removal of nonpalpable implanon implants. *Aust N Z J Obstet Gynaecol* 2006;46(3):225-8.
5. Merki-Feld GS, Brekendfeld C, Migge B, Keller PJ. Nonpalpable ultrasonographically not detectable implanon rods can be localized by magnetic resonance imaging. *Contraception* 2001;63(6):325-8.
6. Persaud T, Walling M, Geoghegan T, Buckley O, Stunell H, Torreggianni WC. Ultrasound-guided removal of implanon devices. *Eur Radiol* 2008;18(11):2582-5.
7. Singh M, Mansour D, Richardson D. Location and removal of non-palpable Implanon implants with the aid of ultrasound guidance. *J Fam Plann Reprod Health Care* 2006;32(3):153-6.
8. Mülayim B, Yiğit Çelik N, Aytekin F. Ultrasound localization and removal of palpable 'lost Implanon': case report. *Türkiye Klinikleri J Gynecol Obst* 2012;22(2):137-40.
9. Mansour D. Nexplanon®: what Implanon® did next. *J Fam Plann Reprod Health Care* 2010;36(4):187-9.